TANTÁRGYI ADATLAP

A KOCKÁZATMENEDZSMENT ALAPJAI

BMEGT35M101

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve
A KOCKÁZATMENEDZSMENT ALAPJAI

Azonosító BMEGT35M101

A tantárgy jellege
kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

Típus	*óraszám*
Előadás	4
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségértékelés) típusa
vizsgaérdemjegy

Kreditszám
5

Tantárgyfelelős

Neve	*Beosztása*	*Email címe*
Dr. Bethlendi András	hab. egyetemi docens	bethlendi.andras@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység
Pénzügyek Tanszék

A tantárgy weblapja

A tantárgy oktatásának nyelve
angol - ENG

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve
Szak: **Pénzügy MSc (angol nyelven)**
Tantárgy szerepe: **Kötelező**
Ajánlott félév: **0**

Közvetlen előkövetelmények

Erős	Nincs
Gyenge	Nincs
Párhuzamos	Nincs
Kizáró feltételek	Nincs

A tantárgyleírás érvényessége
Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2026.06.24.) az 580483/15/2026 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2026.06.24-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

Az üzleti döntéseket jelentős üzleti bizonytalanság, ill. kockázat övezi. A tárgy oktatásának az a célja, hogy a hallgató megismerkedjen a kockázatkezelés alapkoncepciójával. Milyen típusú kockázatokkal szembesülnek a vállalatok és pénzintézetek. A kockázatkezelés, ill. tágabban a felelős vállalatirányítás hogyan tudja ezeket hatékonyan kezelni, mely által növeli a szervezet értékét. A hallgatók képet kapnak a kockázatkezelés alapvető módszereiről és legjobb gyakorlatairól, ezek közül kiemelten: value at risk; expected shortfall; stressz teszt és szcenárió elemzés. A piaci koc-kázatokat az opció és kötvény árazási modelleken keresztül mutatjuk be (ezen pénzügyi instrumentumok milyen kockázatok érzékenyek). Ismertetjük a hitelkockázatot, ill. annak két alkotóelmét: a várt és nem várt veszteséget. Kité-rünk a működési és szuverén kockázatokra is. A tematika kidolgozásánál nagymértékben törekedtünk arra, hogy a nemzetközi FRM (Financial Risk Manager) vizsga első és negyedik témaköreit (Foundations of Risk Management; Valuation and Risk Models) lefedjük. Az okta-tás során azt a célkitűzést tartjuk szem előtt, hogy a tanulási folyamat eredményeképpen a hallgató képes legyen az elsajátított elmélet gyakorlatban történő alkalmazására

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. a különböző kockázattípusokat;
2. alapvető kockázatkezelési módszereket;
3. a modern vállalatirányítási rendszereket, melyben a kockázatkezelési funkció is szerepet kap;
4. a kockázatcsökkentő technikákat.

Képesség

1. az önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére,
2. a téma szakirodalmi forrásainak megértésére és feldolgozására,
3. A pénzügyi elmélet területén megszerzett biztos alapokon túl otthonosan mozog az olyan specializált témakörökben is, amelyek birtokában a hallgatók elhelyezkedhetnek a tágabb értelemben vett pénzügyi szférában (bankok, biztosítók, brókercégek, befektetési alap- és vagyonkezelők, illetve ezek felügyeleti szervei és a jegybank). (EFMD-ILO és képzési terv kapcsolódási pont: Finance - Tudás (KKK) - T6 - ILO 1: Analytical thinking)
4. a döntéshozatalt támogató számítások elvégzésére.
5. Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. (EFMD-ILO és képzési terv kapcsolódási pont: Finance - Képességek (KKK) - K1 - ILO 5: Digital proficiency)

Attitűd

1. nyitott a pénzügyi szakterület innovációinak megismerésére és adaptálására
2. a tanulás során együttműködik oktatóval és hallgató társaival,
3. gyarapítja tudását és tájékozódik,
4. használja az IT eszközök által kínált lehetőségeket.

Önállóság és felelősség

1. nyitott a megalapozott kritikai észrevételek elfogadására,
2. a tanulás során együttműködik hallgatótársaival a feladatok megoldásában,
3. a pénzügyi (kockázati) döntések során képes megalapozottan mérlegelni,
4. átlátja a felelősségvállalás súlyát és jelentőségét, fel tudja mérni a döntések következményeit.

Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, opcionális önállóan és csoport-munkában készített feladatok.

Tanulástámogató anyagok

● Philippe Jorion: Value at Risk, The New Benchmark for Managing Financial Risk

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése egy darab vizsga alapján történik. Az értékelésben megjelenik óra végi online tesztek eredménye.

Teljesítményértékelési módszerek

EFMD-ILO kapcsolat ILO 5: Módszertani-pénzügyi ismeretek ICT eszközökkel történő tesztelése. ILO 1: Pénzügyi modellek, számítási feladatok és elemzési módszerek felügyelt alkalmazása írásbeli vizsga keretében A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések
részletes leírása Órák végén online tesztek. B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelések A tárgyi tudás és képesség kompetenciaelemeinek értékelése írásos formában a vizsgaidőszakban történik. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg. A vizsgán rendelkezésre álló idő a szemeszter során kerül kihirdetésre.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- **online tesztek (opcionális)**: 15
- **Összesen**: 15

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- **Év végi írásbeli vizsga** : 100
- **Óra végi online tesztek a szorgalmi időszakban**: 15
- **Összesen**: 100

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele az előadások látogatása. A vizsga megírásának feltétele az aláírás megszerzése. A megszerzett aláírás
a TVSZ szerinti időtartamig érvényes

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	91
Jeles	86-90
Jó	71-85
Közepes	61-70
Elégséges	51-60
Elégtelen	50

Javítás és pótlás

Három vizsgaalkalom kerül megszervezésre a vizsgaidőszakon belül. További pótlási lehetőség nincs. Az óra végi tesztek nem pótolhatók.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	56
vizsgafelkészülés	94
összesen	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselet véleményezése után jóváhagyta dr. Bodrogi Bence Péter oktatási dékánhelyettes 2026.05.04-én. Érvényes 2026.05.04-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

Subject includes the topics detailed in the course syllabus to ensure learning outcomes listed under 2.2. can be achieved. Timing of the topics will be arranged by the calendar or other circumstances in each semester.

1 Kockázatkezelési rendszerek, kockázati típusok, értékteremtő kockázatkezelés
2 Vállalatirányítási kérdések. Kockázatkezelési hibák
3 VaR, Koherens kockázati mérték (Feltételes VaR, ES)
4 VaR a gyakorlatban
5 Derivatíva VaR
6 Hitelkockázat és kezelésük
7 Működési kockázatkezelés
8 Likviditási kockázat és kezelése
9 A kockázat alapú szabályozói tőkekövetelmény
10 Pénzügyi katasztrófák tapasztalatai: egyedi és rendszerszintű
11 Portfólióelméleti alapok
12 Szórástól a releváns kockázatig
13 Országkockázat és kezelése
14 Biztosítási kockázatok
15 Adatminőség és kockázati jelentések
16 Kockázatelemzés (Szenárió elemzés, stress tesztek)

További oktatók

Szallerné Sereg Nikoletta tanársegéd sereg.nikolett@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Pénzügyek Tanszék vezetője hagyja jóvá.